

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
เรื่อง

การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนระบบ “House Studio” และ
แนวทางการพัฒนา กรณีศึกษา: รายวิชา ARC 334 ปฏิบัติการออกแบบ
สถาปัตยกรรมชั้นสูง 2 หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

THE STUDY OF “HOUSE STUDIO” TEACHING SYSTEM AND
IMPROVEMENT GUIDELINES: THE CASE OF ARC334 ADVANCED
ARCHITECTURAL DESIGN, BACHELOR OF ARCHITECTURE
PROGRAM, SRIPATUM UNIVERSITY

กรรณิกา สงวนสินธุกุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2562

หัวข้อวิจัย: การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนระบบ “House Studio” และ
 แนวทางการพัฒนา กรณีศึกษา: รายวิชา ARC 334 ปฏิบัติการ
 ออกแบบสถาปัตยกรรมชั้นสูง 2 หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร
 บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผู้วิจัย: อาจารย์กรรณิกา สงวนสินธุกุล

คณะ: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีที่พิมพ์: 2563

บทคัดย่อ

“ระบบบ้าน (House Studio)” เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นเอกลักษณ์หนึ่งของ
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2558 โดยเป็น
 การแบ่งกลุ่มการศึกษาที่มีแนวทางการสร้างสรรค์และกระบวนการออกแบบแตกต่างกัน 4 กลุ่ม
 บ้าน ซึ่งในแต่ละบ้านนั้นมีนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 อยู่ร่วมกัน โดยมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
 ในการทำงานซึ่งกันและกัน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบบ้านใน 4 ประเด็นคือ
 1) ลักษณะการเรียนการสอน 2) รูปแบบการเรียนการสอน 3) จุดมุ่งหมายและจุดแข็งของบ้านต่อ
 ผู้เรียน และ 4) เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล รวมถึงพัฒนาการของผู้เรียนที่อยู่ในระบบบ้าน
 ทั้ง 4 บ้าน ผ่านกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คนที่ลงทะเบียนศึกษาในรายวิชา ARC 232 การออกแบบ
 สถาปัตยกรรม 3 และต่อเนื่องสู่ ARC334 ปฏิบัติการออกแบบสถาปัตยกรรมชั้นสูง 2 และเรียนอยู่
 ภายใต้ระบบบ้านในช่วงระยะเวลา 2 ปี (พ.ศ. 2561 – 2562) การศึกษานี้มีเป้าหมายที่สำคัญอีก
 ประการเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการเรียนดังกล่าว โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้การเก็บ
 รวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกต่อผู้สอนประจำบ้าน และใช้การรวบรวมคะแนน
 (ผลสัมฤทธิ์) ของผู้เรียนในแต่ละบ้านในช่วง 2 ปี ประกอบกับการสังเกตในช่วงของการจัดกิจกรรม
 การเรียนการสอน และการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นการวิจัยแบบผสมทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ และ
 การวิจัยเชิงปริมาณ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่าระบบการเรียนการสอนและ
 เกณฑ์ในการประเมินผลนั้นเน้นให้ความสำคัญในเรื่องของการคิดอย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์
 ข้อมูล และการอภิปรายผลผ่านการนำเสนอได้ ซึ่งใน 2 ประเด็นนี้พบว่ามีความสอดคล้องกันทั้ง

4 บ้าน นอกจากนี้ยังพบว่าแต่ละบ้านนั้นจะมีเกณฑ์ในการพิจารณาและประเมินผลที่มีความเฉพาะเจาะจงในบางประเด็นที่สะท้อนถึงลักษณะ และเอกลักษณ์เฉพาะบางประการของบ้าน และในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณนั้นพบว่าผู้เรียนภายในบ้านส่วนใหญ่มีพัฒนาการในการเรียนมากขึ้นจากชั้นปีที่ 2 ขึ้นสู่ชั้นปีที่ 3 และพบว่าในภาพรวมนั้นสามารถแบ่งอันดับพัฒนาการของผู้เรียนผ่านคะแนนเฉลี่ย คือ บ้านที่ 1, 4, 3 และบ้านที่ 2 ตามลำดับ โดยมีการกระจายตัวของคะแนนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่ามาตรฐาน ในภาพรวม ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาศาธกถาปัตยกรรมในระบบบ้านนั้นมีลักษณะเฉพาะในด้านการจัดการเรียนการสอน กระบวนการในการเรียนรู้ วิธีการสอน และการวัดผล โดยทุกกลุ่มบ้านจะมีจุดมุ่งหมายและความโดดเด่นซึ่งสะท้อนผ่านผลงานของผู้เรียน กล่าวได้ว่าระบบบ้านนั้นมีส่วนช่วยสร้างพัฒนาการให้กับผู้เรียนส่วนใหญ่ที่อยู่ในระบบทั้ง 4 บ้าน และเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมศักยภาพและจุดแข็งของผู้เรียนในด้านความคิดสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ รวมถึงความกล้าในการตัดสินใจซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเกณฑ์ในการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนของรายวิชาปฏิบัติการออกแบบสถาปัตยกรรมของหลักสูตร

คำสำคัญ : การเรียนการสอนสถาปัตยกรรม, ระบบการเรียนการสอนแบบบ้าน, เกณฑ์ในการประเมินผลการศึกษาออกแบบ

Research Title: The Study of “House Studio” Teaching System and Improvement Guidelines: The Case of ARC 334 Advanced Architectural Design, Bachelor of Architecture program, Sripatum University

Name of Researcher: Kannika Sanguansintukul

Name of Institution: School of Architecture, Sripatum University

Year of Publication: 2020

ABSTRACT

“House Studio” is a unique teaching system of the Faculty of Architecture, Sripatum University which has been initiated since 2015. The system sets up four design study groups, or “Houses”, based on their different approaches in creative and design processes. Each house consists of students from both the second and the third years to foster knowledge exchange and work collaboration. This research aims to study the House Studio system in four aspects: 1) Teaching approaches 2) Teaching methods 3) The goals and strengths of each house and 4) Evaluation criteria. The last issue concerns also the overall development of learners in the house system which includes the sample group of 50 students who enrolled, under the system between 2018-2019, in the course ARC 232 Architectural Design 3 and continued further to ARC334 Advanced Architecture Design Practice 2. This study has an additional goal to propose a set of development guidelines for the House Studio system. The data collection of the research is conducted through the in-depth interviews with houses’ supervisors and the accumulation of students’ achievements from each house over the two-year period. The observation on various activities of the classes and data collection from other relevant sources are also part of the methodology.

The data analysis stage is formulated integrating both qualitative and quantitative results. The result of qualitative analysis found that the teaching method and evaluation emphasize creative thinking, critical analysis, and discussion opportunity. These characteristics have been found throughout the four houses. It is also evident that each house additionally formulates certain evaluation criteria and considerations which reflects specific interests and identities of the house. For quantitative analysis stage, the development of the learners between studying in the second and the third years is evidently found. The average scores, as an indicator of achievement, can be ranked sequentially as house number one, four, three and two. The general distribution of the results can be concluded as concentrating in the area above normal distribution standard. Overall, the research concludes that the House Studio system has a set of specific characteristics in terms of setting up learning approach, learning process, teaching method and evaluation. Moreover, every house uniquely pursues its own goals which reflects in the learners' designed works. It can be argued that the House Studio system plays a significant part in learning development of students from all four houses. The system is also a crucial part of the process supporting students' performance and specialism in creativity, analysis, and synthesis – including the courage in making decision. All are consistent with objectives and evaluation criteria for students' achievement of the architectural program's design studio.

Keywords: Architectural Education, House Studio Teaching System, Evaluation Criteria for Design Course

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้รับความกรุณาจากบุคคลหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.รัชนิพร พุกยาภรณ์ พุกกะมาน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ได้อนุมัติทุนสนับสนุนการวิจัย ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริินทร สิ้นจินดาวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนและพัฒนากการเรียนการสอน และคณะกรรมการวิจัยเพื่อพัฒนากการเรียนการสอนทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และประสานงานในด้านต่าง ๆ ตลอดจนให้คำปรึกษาและคอยชี้แนะช่วยเหลือจนงานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิตา สกุลรัตนกุลชัย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เสียสละเวลาเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบและเสนอแนะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอันมีค่าที่ทำงานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ทุกท่านที่ได้กล่าวถึงมาแล้วในข้างต้น รวมถึงบิดา มารดา ผู้ให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดจนครู อาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการวิจัยฉบับนี้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจได้ตามความเหมาะสม

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

กรรณิกา สงวนสินธุกุล

ผู้วิจัย

กันยายน 2563